

Warszawa, 10 lutego 2020 r.

Poz. 2

ZARZĄDZENIE NR 2
MINISTRA GOSPODARKI MORSKIEJ I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ¹⁾

z dnia 7 lutego 2020 r.

**w sprawie wprowadzenia do stosowania Wytycznych do szkolenia obronnego w działach
administracji rządowej gospodarka morską, gospodarka wodna, rybołówstwo oraz
żegluga śródlądowa w 2020 roku**

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1541 i 2020) w związku z art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2019 r. poz. 1171) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wprowadza się do stosowania „Wytyczne do szkolenia obronnego w działach administracji rządowej gospodarka morską, gospodarka wodna, rybołówstwo oraz żegluga śródlądowa w 2020 roku”, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Wytyczne, o których mowa w ust. 1, określają główne kierunki szkoleniowe w odniesieniu do szkolenia obronnego.

3. Schemat organizacji szkolenia obronnego w działach administracji rządowej gospodarka morską, gospodarka wodna, rybołówstwo oraz żegluga śródlądowa stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

---

1) Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej kieruje działami administracji rządowej - gospodarka morską, gospodarka wodna, rybołówstwo oraz żegluga śródlądowa na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (Dz. U. poz. 2262).

§ 2. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Dyrektorowi Biura Obrony i Ochrony Informacji Niejawnych w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER
GOSPODARKI MORSKIEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ
M. GRÓBARCZYK**

Załączniki
do zarządzenia nr 2
Ministra Gospodarki Morskiej
i Żeglugi Śródlądowej
z dnia 7 lutego 2020 r.
(Dz. Urz. MG MiŻŚ poz. 2)

Załącznik nr 1

WYTYCZNE

do szkolenia obronnego w działach administracji rządowej gospodarka morską, gospodarka wodna, rybołówstwo oraz żegluga śródlądowa w 2020 roku

1. Informacje ogólne

- 1.1 Wytyczne do szkolenia obronnego w działach administracji rządowej gospodarka morską, gospodarka wodna, rybołówstwo oraz żegluga śródlądowa w 2020 roku, zwane dalej „Wytycznymi”, wydaje się na podstawie § 13 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 października 2015 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. poz. 1829), zwanego dalej „rozporządzeniem”.
- 1.2 Wytyczne uwzględniają postanowienia następujących aktów prawnych i dokumentów:
- a) ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1541 i 2020),
  - b) ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców (Dz. U. poz. 1320 oraz z 2002 r. poz. 1571),
  - c) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1599, z 2007 r. poz. 1426 oraz z 2019 r. poz. 1549),
  - d) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym (Dz. U. poz. 978, z 2016 r. poz. 917 oraz z 2018 r. poz. 474),
  - e) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie gotowości obronnej państwa (Dz. U. poz. 2218),

- f) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2009 r. w sprawie militaryzacji jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na rzecz obronności lub bezpieczeństwa państwa (Dz. U. poz. 1612),
- g) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym (Dz. U. poz. 1871, z 2016 r. poz. 1325, z 2017 r. poz. 1075 i 2143 oraz z 2019 r. poz. 1985),
- h) Oceny Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej w 2019 r.,
- i) Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2021-2035,
- j) Wytycznych Rady Ministrów do programowania przygotowań obronnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2017-2026,
- k) zarządzenia nr 16 Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 2 kwietnia 2019 r. w sprawie organizacji wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony (Dz. Urz. MG MiŻŚ poz. 16),
- l) zarządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie finansowania zadań obronnych oraz zadań na rzecz obronności,
- m) zarządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie planów osłony technicznej śródlądowych dróg wodnych oraz infrastruktury portowej i transportu morskiego.

1.3 Adresaci wytycznych:

- a) Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, zwane dalej „Ministerstwem”,
- b) jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, zwanemu dalej „Ministrem”, lub przez niego nadzorowane, zwane dalej „jednostkami”¹⁾,
- c) przedsiębiorcy o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym, zwani dalej „przedsiębiorcami”, na których Minister, w drodze decyzji administracyjnych, nałożył obowiązek realizacji zadań na rzecz obronności państwa²⁾.

---

¹⁾ Wykaz jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej lub przez niego nadzorowanych określa obwieszczenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 30 września 2019 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej lub przez niego nadzorowanych (M.P. poz. 983).

²⁾ Są to przedsiębiorcy, o których mowa w części III, XI i XIV załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym (Dz. U. poz. 1871, z 2016 r. poz. 1325, z 2017 r. poz. 1075 i 2143 oraz z 2019 r. poz. 1985), na których, w trybie

1.4 Wytyczne stanowią podstawę do realizacji procesu programowania i planowania szkolenia obronnego w działach administracji rządowej gospodarka morską, gospodarka wodna, rybołówstwo oraz żegluga śródlądowa, zwanych dalej „DAR”.

1.5 Celem Wytycznych jest:

- a) ocena rocznego cyklu szkolenia obronnego realizowanego w 2019 r.,
- b) wskazanie kierunków szkolenia obronnego na 2020 r. wynikających z sześcioletniego okresu planistycznego,
- c) ustalenie sposobu planowania, organizowania i realizacji szkolenia obronnego oraz wskazanie koordynatorów i organizatorów szkolenia obronnego, zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 4 rozporządzenia,
- d) zapewnienie merytorycznego wsparcia organizatorom szkolenia obronnego do sporządzania planów oraz programów szkolenia obronnego,
- e) poprawa realizacji procesu szkolenia obronnego,
- f) dokonanie racjonalnego podziału przyznaných środków finansowych na organizację i przeprowadzenie zaplanowanych przedsięwzięć szkolenia obronnego,
- g) przygotowanie jednostek do wykonywania zadań operacyjnych związanych z potrzebami Sił Zbrojnych RP i wojsk sojusznicznych.

2. Ocena realizacji szkolenia obronnego w 2019 roku

2.1 Oceny realizacji szkolenia dokonano na podstawie:

- a) analizy przedsięwzięć szkoleniowych Ministra przeprowadzonych w roku sprawozdawczym,
- b) sprawozdań z realizacji zadań obronnych otrzymanych z jednostek oraz od przedsiębiorców,
- c) sprawozdań ze szkolenia obronnego otrzymanych z jednostek,
- d) przeprowadzonych kontroli problemowych realizacji zadań obronnych oraz zadań na rzecz obronności państwa.

2.2 Realizację celów szkolenia obronnego w 2019 roku ocenia się na poziomie dobrym. Szkolenie ukierunkowane było na osiągnięcie przez Ministra oraz przez kierowników

---

decyzji administracyjnych, minister właściwy do spraw gospodarki morskiej i minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej nałożył, zgodnie z art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców (Dz. U. poz. 1320 oraz z 2002 r. poz. 1571), obowiązek realizacji zadań na rzecz obronności państwa.

jednostek i przedsiębiorców zdolności podejmowania stosownych decyzji w sytuacji zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

W tym celu, w trakcie szkolenia obronnego dążono do wypracowania funkcjonalnych zasad współdziałania wszystkich elementów wspierających proces wypracowania decyzji, w tym zespołów koordynacyjnych i operacyjnych w zakresie identyfikacji i oceny zagrożeń.

2.3 Zrealizowano cel główny szkolenia obronnego jakim było przeprowadzenie treningu sztabowego przygotowującego do ćwiczenia działowego „Ewakuacja-20”. Celem szkolenia było przygotowanie kadry kierowniczej do realizacji zadań w ramach podwyższania gotowości obronnej państwa oraz przemieszczenia i funkcjonowania w stałej siedzibie i w zapasowym miejscu pracy. Zostały zrealizowane następujące elementy:

- a) treningi stałego dyżuru (maj i wrzesień),
- b) seminaria poświęcone:
  - aktualizacji tabel i kart realizacji zadań operacyjnych,
  - gotowości obronnej państwa – stany gotowości obronnej państwa i ich charakterystyka,
  - zasadom działania organów władzy publicznej w stanach nadzwyczajnych,
  - bezpieczeństwu i zagrożeniom w cyberprzestrzeni oraz usuwaniu ich negatywnych skutków,
  - tworzeniu i realizacji Programu pozamilitarnych przygotowań obronnych,
  - planowaniu obronnym w procesie przygotowań obronnych przedsiębiorców.

2.4 W zakresie szkolenia obronnego skorygowano i uaktualniono koncepcję szkolenia obronnego, w szczególności w zakresie koordynowania i organizacji szkolenia.

W odniesieniu do organizatorów szkolenia przyjęto koncepcję realizacji zadań obronnych uwzględniającą specyfikę, charakter oraz uwarunkowania wykonywanych zadań obronnych.

2.5 Kontynuowano przygotowanie kadry kierowniczej i zespołów zadaniowych, wchodzących w skład stanowisk kierowania, do działania w sytuacji uruchomienia zadań operacyjnych oraz doskonalenie współdziałania z innymi jednostkami organizacyjnymi w tym zakresie.

2.6 Cykl seminariów pozwolił na zapoznanie szkolonych z systemem kierowania bezpieczeństwem narodowym, organizacją i funkcjonowaniem głównego stanowiska

kierowania Ministra oraz z jego procedurami działania, w tym procedurami osiągnięcia wyższych stanów gotowości obronnej, zasadami obiegu informacji w systemie stałych dyżurów, warunkami i procedurami realizacji zadań operacyjnych oraz przeciwdziałaniu i skutecznemu reagowaniu na zagrożenia w cyberprzestrzeni.

3. Wnioski

- 3.1 Proces szkolenia obronnego w 2019 roku przebiegał sprawnie oraz w sposób zapewniający właściwe nabywanie wiedzy niezbędnej do planowania i organizowania zadań obronnych i kształtowania umiejętności praktycznego wykonywania wybranych zadań, w tym zadań operacyjnych.
- 3.2 Szkolenia obronne w podległych Ministrowi lub przez niego nadzorowanych jednostkach, u przedsiębiorców oraz w Ministerstwie były planowane i realizowane zgodnie z wytycznymi Ministra do szkolenia obronnego w 2019 roku oraz na podstawie uzgodnionych z Ministrem planów.
- 3.3 Kwalifikowanie osób funkcyjnych i pracowników, którym powierzono wykonywanie zadań obronnych były zgodne z potrzebami organizatorów szkolenia.
- 3.4 Na wysoką ocenę wpłynęło poprawne realizowanie ustaleń zawartych w wytycznych w zakresie planowania, organizowania i koordynacji szkolenia przez organizatorów i koordynatorów szkolenia obronnego oraz niezakłócony proces finansowania przedsięwzięć szkoleniowych w ramach Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej.
- 3.5 Za pozytywny objaw szkolenia uznano dążenie do konsekwentnej realizacji zamierzeń szkoleniowych ujętych w programach i planach szkolenia obronnego pomimo ograniczonych zasobów kadrowych i nakładania dodatkowych zadań spoza obszaru przygotowań obronnych.

4. Główne kierunki szkolenia w 2020 roku

- 4.1 W 2020 roku szkolenie obronne należy ukierunkować na przygotowanie kadry kierowniczej i zespołów zadaniowych do:
  - a) udziału w ćwiczeniu dowódczo-sztabowym organizowanym przez Dowódcę Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych mającego na celu doskonalenie dowodzenia i zgrywanie Stanowiska Dowodzenia Dowództwa Komponentu Morskiego z siłami komponentu morskiego, organizacji wymiany informacji o bezpieczeństwie żeglugi i wsparcia eksperckiego oraz współdziałania w zakresie ochrony granicy morskiej państwa z udziałem pozamilitarnym,

- b) przeprowadzeniu ćwiczenia działowego „Ewakuacja 20” w DAR gospodarka wodna, rybołówstwo oraz żegluga śródlądowa w celu weryfikacji zasad i procedur kierowania wykonywaniem zadań obronnych podczas podwyższania gotowości obronnej państwa i w czasie wojny oraz oceny współdziałania,
- c) realizacji zadań w systemie kierowania Ministra w sytuacji wystąpienia zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, kryzysu lub wojny,
- d) przeprowadzeniu procesu przygotowawczego do opracowania nowych planów operacyjnych, w tym opracowania procedur działania do realizacji zadań operacyjnych określonych w planach operacyjnych, aktualizacji tabel oraz opracowania nowych kart realizacji zadań operacyjnych,
- e) udziału w ćwiczeniu DEFENDER Europe 20 w celu doskonalenia etatowych obsad w realizacji zadań przeładunkowych w portach morskich,
- f) podnoszeniu gotowości obronnej państwa, w zakresie uruchamiania zadań operacyjnych oraz procedur zarządzania kryzysowego przekazywanych w systemie stałych dyżurów,
- g) weryfikacji przyjętych struktur organizacyjnych stanowisk kierowania oraz procedur działania zespołów zadaniowych,
- h) przeprowadzeniu treningu sztabowego „Turbot” dla obsady Głównego Stanowiska Kierowania Ministra w celu przygotowania do ćwiczenia kompleksowego „Świt” w 2021 roku.

4.2 Szkolenia należy ukierunkować na nabywanie umiejętności praktycznych wykonywania zadań obronnych poprzez planowanie przedsięwzięć aktywizujących szkolonych, np. gier decyzyjnych i treningów oraz pogłębianie wiedzy teoretycznej w czasie konferencji, seminariów i innych form kształcenia.

4.3 W trakcie szkolenia należy poruszać w szczególności problematykę z zakresu:

- a) przygotowania urzędu/jednostki organizacyjnej do funkcjonowania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny,
- b) osiągnięcia gotowości do realizacji zadań w systemie kierowania Ministra oraz współdziałania w wykonywaniu zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP i wojsk sojuszniczych wynikających z obowiązków państwa gospodarza.

4.4 Szkolenie powinno być adresowane do zespołów i pracowników wyznaczonych do realizacji zadań obronnych, w tym do zespołów zadaniowych systemu kierowania Ministra.

- 4.5 Szkoleniem problemowym należy objąć zespoły wyznaczone do wykonywania zadań w Krajowym Systemie Wykrywania Skazań i Alarmowania. Zespoły powinny brać udział w corocznych ćwiczeniach i treningach organizowanych przez organy odpowiedzialne za bezpieczeństwo państwa zgodnie z planem ćwiczeń międzynarodowych, krajowych i regionalnych w latach 2019-2024.
- 4.6 W przedsięwzięciach szkoleniowych realizowanych w wymiarze cywilno-wojskowym należy doskonalić relacje współdziałania z organami dowodzenia Sił Zbrojnych RP i organami administracji wojskowej w warunkach wystąpienia konfliktu hybrydowego oraz w reagowaniu na współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa, w tym w reagowaniu na zagrożenia w cyberprzestrzeni.
- 4.7 Przedsięwzięcia realizowane z udziałem wojsk sojusznicznych należy wykorzystywać do sprawdzenia i podnoszenia zdolności do realizacji planowych zadań wynikających z obowiązków państwa-gospodarza.
- 4.8 Określenia ćwiczebnych zadań obronnych realizowanych przez Ministerstwo, jednostki i przedsiębiorców w ramach ćwiczeń Sił Zbrojnych RP należy dokonywać na etapie przygotowania ćwiczenia, zgodnie z „Jednolitym tłem strategicznym do ćwiczeń w Siłach Zbrojnych RP” oraz Ćwiczebną bazą danych do ćwiczeń w Siłach Zbrojnych RP (dokumenty niejawne), w tym akcentować przedsięwzięcia zapewniające realizację zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP oraz zadań wsparcia państwa-gospodarza realizowanych na rzecz wojsk sojusznicznych.
- 4.9 W trakcie planowania i realizacji ćwiczeń szczególną uwagę należy zwracać na ograniczenia dotyczące ochrony informacji niejawnych w ramach współdziałania między elementami Sił Zbrojnych RP a Ministerstwem, jednostkami i przedsiębiorcami.
- 4.10 Do priorytetów szkolenia obronnego w 2020 roku należą w szczególności:
- a) weryfikacja modelu i procedur działania zespołów zadaniowych w systemie kierowania Ministra,
  - b) przygotowanie do opracowania planów operacyjnych i nowych kart realizacji zadań operacyjnych,
  - c) sprawdzanie przyjętych procedur podejmowania decyzji do realizacji wybranych zadaniach operacyjnych,
  - d) doskonalenie procedur związanych z wprowadzaniem stanów gotowości obronnej państwa oraz uruchamiania zadań operacyjnych w systemie stałych dyżurów.

4.11 Realizacja głównych kierunków szkolenia obronnego Ministerstwa wsparta będzie następującymi zamierzeniami szkoleniowymi:

- a) wykładami i seminariami, których tematyka dotyczyć będzie:
  - metodyki opracowania planów operacyjnych,
  - aktualizacji tabel i zasad opracowania nowych kart realizacji zadań operacyjnych,
  - realizacji zadań z obszaru zarządzania kryzysowego,
  - założeń i wymogów dotyczących programu mobilizacji gospodarki,
  - zagrożeń „hybrydowych”, ataków terrorystycznych oraz w cyberprzestrzeni,
  - organizacji ochrony szczególnej,
- b) szkoleniem obsady stałego dyżuru oraz treningiem obiegu informacji w systemie stałego dyżuru obejmującymi: doskonalenie wiedzy na temat gotowości obronnej państwa, organizacji systemu stałego dyżuru, realizacji i dokumentowania zadań przyjętych oraz praktycznego ich wykonywania w czasie dyżuru,
- c) treningiem sztabowym przygotowawczym do ćwiczenia kompleksowego,
- d) realizacją ćwiczenia działowego „Ewakuacja 20”, które odpowie czy Ministerstwo wraz z jednostkami i przedsiębiorcami z obszaru DAR gospodarka wodna, rybołówstwo oraz żegluga śródlądowa posiada właściwe procedury kierowania wykonywaniem zadań obronnych podczas podwyższania gotowości obronnej państwa i w czasie wojny.

5. Planowanie i realizacja szkolenia obronnego

5.1 Ustalenia ogólne:

- a) planowanie szkolenia obronnego należy prowadzić zgodnie z przyjętą koncepcją przygotowań obronnych w Ministerstwie, zweryfikowaną o ustalenia wynikające ze SBN RP³⁾ oraz dokumentów opracowywanych w zakresie planowania obronnego,
- b) podczas planowania szkolenia należy uwzględnić:
  - postanowienia niniejszych Wytocznych,

---

³⁾ Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej – jest dokumentem dotyczącym bezpieczeństwa państwa, opracowywanym przez Radę Ministrów zgodnie z art. 6 ust. 1 i zatwierdzanym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 4a ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Strategia w sposób całościowy ujmuje zagadnienia bezpieczeństwa narodowego oraz wskazuje optymalne sposoby wykorzystania na potrzeby bezpieczeństwa wszystkich zasobów pozostających w dyspozycji państwa w sferze obronnej, ochronnej, społecznej i gospodarczej.

- pozycję organizatora szkolenia w systemie obronnym państwa,
  - uwarunkowania miejscowe i rzeczowe,
  - potrzeby szkoleniowe wynikające między innymi z dokonanej oceny szkolenia obronnego, stopnia osiągnięcia gotowości struktur i szkolonych do realizacji powierzonych zadań oraz zmian strukturalno-kompetencyjnych,
- c) planowaniem szkolenia obronnego należy obejmować wszystkie obszary zadaniowe realizowane przez organizatora szkolenia w ramach przygotowań obronnych państwa,
- d) w głównych kierunkach szkolenia obronnego zawartych w Wytycznych należy dokonywać oceny realizacji szkolenia oraz wskazywać cele i priorytety tego szkolenia,
- e) szkoleniom obronnym przedsiębiorców należy zapewnić właściwą w tym zakresie koordynację,
- f) dokumentom wydawanym w zakresie planowania szkolenia obronnego należy zapewniać merytoryczną zgodność, w szczególności wytycznym, programom i planom szkolenia obronnego,
- g) przedsięwzięciom szkoleniowym prowadzonym w formie zajęć teoretycznych i praktycznych należy zapewniać właściwe proporcje – szkolenie prowadzone w formie zajęć teoretycznych należy traktować jako poprzedzające i uzupełniające, a praktyczne formy szkolenia, jako zapewniające nabywanie umiejętności praktycznych wykonywania zadań obronnych,
- h) w programach szkolenia obronnego, stosownie do ustaleń Wytycznych, i „Planu ćwiczeń obronnych i wykazu przedsięwzięć szkoleniowych Sił Zbrojnych na lata 2019-2024”, w których proponuje się udział pozamilitarnych struktur obronnych państwa, należy dokonać stosownej aktualizacji przedsięwzięć szkoleniowych,
- i) należy dążyć do podnoszenia frekwencji uczestnictwa kierowniczej kadry w szkoleniu obronnym organizowanym na szczeblu DAR oraz do zapewnienia wysokiego poziomu uczestnictwa kierowniczej kadry Ministerstwa i jednostek w szkoleniu obronnym prowadzonym w formie Wyższych Kursów Obronnych.

5.2 Na potrzeby koordynacji planowania i realizacji szkolenia obronnego ustala się:

- a) grupy szkoleniowe:
- K-1 Kierownictwo Ministerstwa:

- Minister,
- sekretarz stanu,
- podsekretarz stanu,
- dyrektor generalny,
- K-2 kierownicy jednostek i ich zastępcy w:
  - Akademii Morskiej w Szczecinie (AM),
  - Uniwersytecie Morskim w Gdyni (UMR),
  - Izbie Morskiej w Gdańsku z siedzibą w Gdyni (IMG),
  - Izbie Morskiej w Szczecinie (IMS),
  - Odwoławczej Izbie Morskiej w Gdańsku z siedzibą w Gdyni (OIMG),
  - Urzędach Morskich (UM),
  - Morskiej Służbie Poszukiwania i Ratownictwa (SAR),
  - Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie (PGW),
  - Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowym Instytucie Badawczym (IMGW),
  - Regionalnych Zarządach Gospodarki Wodnej (RZGW),
  - Głównym Inspektoracie Rybołówstwa Morskiego (GIRM),
  - Morskim Instytucie Rybackim – Państwowym Instytucie Badawczym (MIR-PIB),
  - Instytucie Rybactwa Śródlądowego (IRS),
  - Urzędach Żeglugi Śródlądowej (UŻŚ),
- D-1 dyrektorzy i ich zastępcy w Ministerstwie w:
  - Departamencie Edukacji Morskiej,
  - Departamencie Gospodarki Morskiej,
  - Departamencie Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej,
  - Departamencie Nadzoru Właścicielskiego,
  - Departamencie Orzecznictwa i Kontroli Gospodarowania Wodami,
  - Departamencie Rybołówstwa,
- D-2 dyrektorzy i ich zastępcy w Ministerstwie w:
  - Departamencie Prawnym,
  - Departamencie Współpracy Międzynarodowej,
  - Biurze Administracyjnym,
  - Biurze Budżetowo-Finansowym,

- Biurze Dyrektora Generalnego,
- Biurze Kontroli i Audytu Wewnętrznego,
- Biurze Ministra,
- Biurze Obrony i Ochrony Informacji Niejawnych,
- Biurze Prasowym,
- D-3 kadra kierownicza wewnętrznych komórek organizacyjnych wykonująca zadania obronne w AM, UMR, UM, IMG, IMS, OIMG, SAR, PGW, IMGW, RZGW, GIRM, MIR-PIB, IRŚ, UŻŚ,
- P-1 pracownicy komórek wewnętrznych Ministerstwa prowadzący sprawy programowania i planowania obronnego,
- P-2 pracownicy prowadzący sprawy programowania i planowania obronnego w AM, UMR, UM, IMG, IMS, OIMG, SAR, PGW, IMGW, RZGW, GIRM, MIR-PIB, IRŚ, UŻŚ,
- B-1 kadra kierownicza przedsiębiorców:
  - Zarządu Morskiego Portu (ZMP) Gdańsk,
  - ZMP Gdynia,
  - Polskich Linii Oceanicznych (PLO),
  - Polskiego Ratownictwa Okrętowego (PRO),
  - Przedsiębiorstwa Robót Czerpalnych i Podwodnych (PRCiP),
  - ZMP Szczecin i Świnoujście,
  - Polskiej Żeglugi Morskiej (PŻM),
  - SHIP-SERVICE,
  - ENERGOPOL-SZCZECIN (ENERGOPOL),
  - Centrum Logistyczne GRYF (GRYF),
  - UNITY LINE LIMITED (UL LIMITED),
  - Straż Ochrony Portu Gdańsk Sp. z o.o. w Gdańsku,
  - Portowa Straż Pożarna „Florian” Sp. z o.o. w Gdańsku,
  - Terminal Promowy Świnoujście Sp. z o.o. w Świnoujściu,
  - INFRA-PORT Sp. z o.o. w Szczecinie,
  - Przedsiębiorstwo Usług Portowych Rezerwa Sp. z o.o. w Gdańsku,
  - Morska Stocznia Remontowa „Gryfia” S.A. w Szczecinie,
  - Przedsiębiorstwa Budownictwa Hydrotechnicznego „Odra3” (PBH),

- Przedsiębiorstwo Budownictwa Wodnego w Warszawie S.A.
w Warszawie,
  - B-2 pracownicy przedsiębiorców prowadzący sprawy programowania i planowania obronnego,
  - M pracownicy, którym nadano przydziały organizacyjno-mobilizacyjne do jednostek zmilitaryzowanych,
  - SK zespoły zadaniowe wyznaczone do obsadzenia stanowisk funkcyjnych na Stanowiskach Kierowania Ministra i jednostek,
  - S obsada stałego dyżuru,
- b) organizatorów szkolenia:
- Minister – dla grup B-1, D-1, D-2, K-1, K-2, P-1 oraz SK i S Ministerstwa,
  - Dyrektor UM w Gdyni – dla grup D-3, P-2 w:
    - UMR,
    - UM w Gdyni,
    - MIR-PIB,
    - IRŚ,
    - IMG,
    - OIMG,oraz SK i S w Gdyni i B-2 przedsiębiorców, według właściwości,
  - Dyrektor UM w Słupsku – dla grup D-3, P-2 w:
    - UM w Słupskuoraz SK i S w UM w Słupsku,
  - Dyrektor UM w Szczecinie – dla grup D-3, P-2 w:
    - AM w Szczecinie,
    - IMS,
    - UM w Szczecinie,
    - GIRM,oraz SK i S w UM w Szczecinie i B-2 przedsiębiorców, według właściwości,
  - dyrektorzy IMGW i SAR, Prezes PGW – dla grup D-3, P-2, M, SK i S według właściwości,
  - rektorzy: AM i UMR, dyrektorzy: GIRM, MIR-PIB, IRŚ oraz UŻŚ dla grupy SK i S według właściwości,

- kierownicy IMG, IMS, OIMG – dla grup D-3, P-2 według właściwości,
  - przedsiębiorca – dla grup M i S według właściwości,
- c) koordynatorów szkolenia:
- Minister – w UM, PGW, IMGW, SAR i UŻŚ.
  - Dyrektorzy UM, wskazani w lit. b – w jednostkach i u przedsiębiorców, według właściwości.

6. Zasady organizacji i prowadzenia zajęć praktycznych

6.1 Ustalenia ogólne:

- a) niniejsze ustalenia należy wykorzystywać podczas realizacji szkolenia w formie zajęć praktycznych, w szczególności w zakresie określania charakteru ćwiczeń, metodycznych zasad ćwiczeń, sposobu ich przygotowania, prowadzenia i omawiania zasad organizacji pracy zespołu autorskiego i kierownictwa ćwiczenia,
- b) w planowaniu szkolenia obronnego główny wysiłek należy skupić na szkoleniu prowadzonym w formie zajęć praktycznych, z zachowaniem zasady, że ćwiczenia obronne oraz treningi i gry są zasadniczymi formami szkolenia, zapewniającymi nabywanie i doskonalenie umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań obronnych,
- c) należy przyjąć zasadę stopniowego dochodzenia do najważniejszych przedsięwzięć szkoleniowych z uwzględnieniem kolejności:
  - zajęcia teoretyczne,
  - gry, treningi,
  - ćwiczenia,
- d) na etapie planowania, organizacji i prowadzenia zajęć praktycznych należy uwzględniać strukturę i podział kompetencji w ramach systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym oraz obowiązujące procedury w zakresie współdziałania organów administracji publicznej z ćwiczącymi strukturami wojskowymi przy realizacji zadań obronnych,
- e) na potrzeby organizowania i prowadzenia ćwiczeń obronnych należy wykorzystywać, jako dokument pomocniczy, „Jednolite tło strategiczne do ćwiczeń w Siłach Zbrojnych RP”, zawierający ustalenia i informacje umożliwiające, po odpowiednim przystosowaniu, opracowywanie ogólnych

- i szczegółowych założeń scenariuszy oraz sytuacji wyjściowych do kompleksowych i działowych ćwiczeń obronnych oraz treningów i gier,
- f) umiejętności kierowania realizacją zadań obronnych w DAR będących we właściwości Ministra należy doskonalić poprzez przeprowadzanie ćwiczeń działowych stosując zasadę, o której mowa w lit. c,
  - g) cel oraz ogólny charakter (temat) ćwiczeń powinien wynikać z miejsca i roli DAR będących we właściwości Ministra w systemie obronnym państwa oraz funkcjonalnego ich przeznaczenia i zmierzać do sprawdzenia i weryfikacji przyjętych rozwiązań formalno-prawnych i organizacyjnych oraz obowiązujących procedur działania, a także dokonania oceny współdziałania Ministerstwa, jednostek i przedsiębiorców realizujących zadania obronne,
  - h) dla przedsięwzięć szkoleniowych prowadzonych wspólnie z Siłami Zbrojnymi RP przyjmować należy cele zapewniające określenie miejsca i roli współpracy cywilno-wojskowej podczas prowadzenia operacji obronnej oraz w warunkach współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa, w szczególności obiegu informacji pomiędzy DAR a elementami dowodzenia Sił Zbrojnych RP i administracji wojskowej,
  - i) kierowanie ćwiczeniem powinno być realizowane osobiście przez Ministra bądź inną osobę z Kierownictwa Ministerstwa upoważnioną do działania w jego imieniu,
  - j) ćwiczenia obronne należy prowadzić w miejscach (rejonach, obszarach) przewidywanego działania ćwiczących, z uwzględnieniem pracy w zapasowych miejscach pracy ćwiczących grup operacyjnych Ministerstwa, jednostek oraz przedsiębiorców,
  - k) czas trwania ćwiczeń obronnych powinien wynikać z zakładanych celów oraz przyjętych rozwiązań organizacyjnych.

6.2 Tematy ćwiczeń powinny wynikać z:

- a) przeznaczenia ćwiczących struktur organizacyjnych i zadań szkoleniowych określonych przez koordynatora szkolenia na ustalony okres szkoleniowy,
- b) założeń wynikających ze strategii narodowych i dokumentów normatywnych,
- c) miejsca, roli oraz zadań ćwiczących w strukturze podsystemu niemilitarnego,
- d) poziomu indywidualnego oraz zespołowego wyszkolenia ćwiczących w dziedzinie przygotowania i prowadzenia działań przewidywanych do realizacji w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa i w czasie wojny,

- e) najnowszych poglądów dotyczących przygotowania i prowadzenia działań przez podsystem niemilitarny,
- f) doświadczeń, wniosków i zaleceń z ćwiczeń przeprowadzonych w przeszłości, wniosków i zaleceń wynikających z prowadzonych kontroli wykonywania zadań obronnych.

7. Ustalenia końcowe

7.1 W imieniu Ministra proces szkolenia obronnego w Ministerstwie organizuje i realizuje Dyrektor Biura Obrony i Ochrony Informacji Niejawnych, zwanego dalej „BOiIN”, do którego obowiązków w szczególności należy:

- a) opracowanie wytycznych do planowania i realizacji szkolenia obronnego w 2020 roku,
- b) opracowanie i uzgodnienie z Ministrem Obrony Narodowej rocznego planu szkolenia obronnego w DAR na 2020 rok,
- c) zgłaszanie kandydatów do udziału w Wyższych Kursach Obronnych,
- d) zapewnienie środków finansowych w ramach Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych na realizację przedsięwzięć szkoleniowych,
- e) organizowanie i realizacja przedsięwzięć szkolenia obronnego,
- f) dokumentowanie szkolenia obronnego,
- g) kontrola realizacji szkolenia obronnego w jednostkach i u przedsiębiorców.

7.2 Dokumentacja szkolenia obronnego obejmuje:

- a) program szkolenia obronnego, którego wzór określa załącznik nr 1 do Wytycznych, zawierający:
  - cele szkolenia,
  - problematykę szkolenia realizowaną przez:
    - Ministra w sześcioletnim okresie planistycznym z jego aktualizacją co dwa lata,
    - kierownika jednostki w trzyletnim okresie planistycznym z jego aktualizacją co dwa lata,
  - zasadnicze przedsięwzięcia szkoleniowe:
    - podmiotu sporządzającego program,
    - innych organizatorów szkolenia, w których jest planowany udział przedstawicieli podmiotu sporządzającego program,
  - grupy szkoleniowe,

- b) plan szkolenia obronnego, opracowywany w cyklu rocznym przez jednostkę⁴⁾ oraz przedsiębiorcę⁵⁾, którego wzór określa załącznik nr 2 do Wytycznych, określający:
- cele szkolenia wynikające z programu szkolenia,
  - tematy szkolenia opracowane na podstawie problematyki ujętej w programie szkolenia,
  - formę, termin i miejsce szkolenia,
  - grupy szkoleniowe podlegające szkoleniu,
  - ustalenia organizacyjne,
- c) dokumentację finansowania wydatków na szkolenie obronne⁶⁾,
- d) sprawozdanie z realizacji szkolenia obronnego, którego wzór określa załącznik nr 3 do Wytycznych,
- e) dokumentację pomocniczą:
- plan zajęć,
  - listy obecności.

7.3 Środki finansowe na szkolenie obronne należy wydatkować w sposób racjonalny, zgodnie z zarządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie finansowania zadań na rzecz obronności państwa.

7.4 Sprawozdawczość z realizacji szkolenia obronnego należy prowadzić zgodnie z załącznikiem nr 3 do Wytycznych.

---

⁴⁾ Plan uzgadnia Dyrektor BOiIN Ministerstwa.

⁵⁾ Plan uzgadnia Dyrektor Urzędu Morskiego, według właściwości.

⁶⁾ Dokumentację finansowania wydatków na szkolenie obronne należy prowadzić według zasad określonych w zarządzeniu Ministra w sprawie finansowania zadań obronnych oraz zadań na rzecz obronności państwa.

Załączniki do Wytocznych
do zarządzenia nr ..... Ministra
Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
z dnia ..... 2020 r. (Dz. Urz. MG MiŻŚ poz. ....)
Załącznik nr 1

„Wzór”

.....
(nazwa organu/jednostki)

.....
(nazwa komórki organizacyjnej wykonującej program)

ZATWIERDZAM

.....
organ/kierownik jednostki

.....
data, imię i nazwisko

**PROGRAM
SZKOLENIA OBRONNEGO**

.....
(nazwa jednostki)

NA LATA .....

OPRACOWAŁ

.....
(stanowisko)

.....
(data, imię i nazwisko)

.....
Rok

CZEŚĆ I – Opisowa

1. Podstawa prawna opracowania programu szkolenia obronnego:

§ 8 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 października 2015 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. poz. 1829).

2. Dokumenty odniesienia:

- 1) akty prawne regulujące specyfikę problematyki przygotowań obronnych w działach administracji rządowej gospodarka morską, gospodarka wodna, rybołówstwo oraz żegluga śródlądowa;
- 2) akty prawne wydane przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz inne dokumenty stanowiące o warunkach, trybie i sposobie realizacji przygotowań obronnych w działach administracji rządowej gospodarka morską, gospodarka wodna, rybołówstwo oraz żegluga śródlądowa;
- 3) inne publikacje.

3. Zakładane cele szkolenia na lata 20...-20...

Głównym celem szkolenia obronnego w .....
(należy określić dział administracji rządowej, jednostkę)

w latach 20...-20... będzie przygotowanie kierowniczej kadry oraz zespołów zadaniowych .....
(należy określić organ/ jednostkę)

np. „do działania w sytuacji podwyższania gotowości obronnej państwa oraz utrzymanie poziomu wiedzy i umiejętności wymaganych przy realizacji zadań obronnych zawartych w planach operacyjnych funkcjonowania ...”.

Cel szkolenia zamierza się osiągnąć etapowo poprzez realizację celów pośrednich realizowanych w latach:

20...:

.....

20...:

.....

20...:

.....

20...:

.....

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Ogólny charakter	Uczestnicy	Lata:						Uwagi
		Cel zamierzenia		20...	20...	20...	20...	20...	20...	
Ćwiczenia działowe i kompleksowe										
Ćwiczenia i treningi w zakresie powszechnego powiadamiania i alarmowania										
Treningi obronne										
Warsztaty										
Rekonesanse										
Konferencje										
Ćwiczenia Sił Zbrojnych z udziałem układu pozamilitarnego										

2. Wykaz zastosowanych skrótów:

.....

CZEŚĆ III – Ramowa problematyka i tematyka szkolenia obronnego (podstawę do opracowania stanowi § 9 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szkolenia obronnego).

Zakres tematyki szkoleniowej jest zbiorem otwartym i może być rozszerzany o nowe tematy, w zależności od zgłaszanych potrzeb szkoleniowych.

P1. Międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa państwa:

- T 1. Współczesne rozumienie bezpieczeństwa i obronności.
- T 2. Międzynarodowe uwarunkowania bezpieczeństwa RP.
- T 3. Bezpieczeństwo Polski dawniej i dziś.
- T 4. Współczesne, zewnętrzne i wewnętrzne, zagrożenia bezpieczeństwa państwa.
- T 5. Środki polityczne podejmowane przez państwo w zakresie zagrożeń zewnętrznych.
- T 6. Sojusznicze zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej.

P2. Procesy integracyjne z międzynarodowymi strukturami bezpieczeństwa:

- T 1. Cel istnienia i funkcjonowanie Organizacji Narodów Zjednoczonych.
- T 2. Strategia bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych.
- T 3. Europejskie struktury bezpieczeństwa
- T 4. Europejska polityka bezpieczeństwa.
- T 5. Problematyka bezpieczeństwa w traktacie konstytucyjnym Unii Europejskiej.
- T 6. Zakres udziału Polski w międzynarodowych strukturach bezpieczeństwa.
- T 7. Aktywność Polski w ramach ONZ, NATO, OBWE i UE.
- T 8. Zaangażowanie Polski w misjach pokojowych.

P3. Podstawowe zasady funkcjonowania Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i innych międzynarodowych organizacji bezpieczeństwa:

- T 1. Geneza powstania NATO i ewolucja jego koncepcji strategicznych - rys historyczny.
- T 2. Struktura i zasady funkcjonowania NATO.
- T 3. Zagrożenia bezpieczeństwa państw członkowskich NATO.
- T 4. Współczesna koncepcja strategiczna NATO.
- T 5. Międzynarodowe operacje wojskowe w ramach NATO.
- T 6. Rola NATO w zwalczaniu międzynarodowego terroryzmu.

P4. Polityka bezpieczeństwa, w tym strategia bezpieczeństwa narodowego RP:

- T 1. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP.
- T 2. Strategia obronności RP.
- T 3. System Obronny Państwa oraz zasady finansowania przygotowań obronnych RP.
- T 4. Rola i miejsce organów administracji rządowej w podsystemie pozamilitarnym.
- T 5. Powszechny obowiązek obrony a obowiązujące regulacje prawne.
- T 6. Wykonywanie zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony.
- T 7. Rola i miejsce struktur zarządzania kryzysowego w Systemie Obronnym Państwa.

P5. Zasady funkcjonowania państwa w stanach gotowości obronnej państwa:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące gotowości obronnej państwa.

- T 2. Gotowość obronna państwa – stany gotowości obronnej państwa i ich charakterystyka.
- T 3. Zasady działania organów władzy publicznej w stanach nadzwyczajnych.
- T 4. Unormowania prawne dotyczące stanu wyjątkowego i stanu wojennego.
- T 5. Ograniczenia praw obywatela i człowieka wynikające ze stanów nadzwyczajnych.
- T 6. System finansowania państwa w warunkach podwyższania gotowości obronnej państwa oraz po wprowadzeniu stanu wyjątkowego i stanu wojennego.
- T 7. Przygotowanie pozamilitarnych struktur obronnych do działań w czasie wojny.
- T 8. Finansowanie zadań obronnych realizowanych przez przedsiębiorców w czasie wojny.
- T 9. Przygotowanie urzędu/jednostki organizacyjnej do funkcjonowania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.
- T 10. Zabezpieczenie potrzeb kadrowych w urzędzie/jednostce organizacyjnej w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.
- T 11. Rola i miejsce przedsiębiorcy w czasie wojny.

P6. Organizacja i funkcjonowanie systemu obronnego państwa i jego elementów, w tym:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące systemu obronnego państwa.
- T 2. Zadania związane z tworzeniem systemu obronnego w czasie pokoju.
- T 3. Struktury zarządzania kryzysowego a system obronny państwa.
- T 4. Organizacja stanowisk kierowania oraz systemu stałych dyżurów.
- T 5. Funkcjonowanie organów administracji rządowej na stanowiskach kierowania.

T 6. Organizacja obronnych systemów łączności na potrzeby systemu kierowania.

T 7. Organizacje pozarządowe w systemie obronności państwa.

P 7. Planowanie operacyjne i programowanie obronne:

T 1. Unormowania prawne dotyczące planowania obronnego.

T 2. Plany operacyjne/funkcjonowania, ich funkcja i budowa.

T 3. Metodyka opracowywania planów operacyjnych funkcjonowania.

T 4. Tabela i karty realizacji zadań operacyjnych.

T 5. Metodyka aktualizowania planów operacyjnych/funkcjonowania.

T 6. Tworzenie i realizacja programu pozamilitarnych przygotowań obronnych.

T 7. Opracowywanie kwestionariuszy pozamilitarnych przygotowań obronnych.

T 8. Planowanie obronne w procesie przygotowań obronnych przedsiębiorców.

T 9. Planowanie i realizacja osłony technicznej (infrastruktury portowej i transportu morskiego, śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym).

T10. Weryfikacja zasad i procedur kierowania wykonywaniem zadań obronnych podczas podwyższania gotowości obronnej państwa i w czasie wojny – kontrola dokumentacji planowania operacyjnego.

P 8. Przygotowanie gospodarczo-obronne, w tym:

T 1. Unormowania prawne dotyczące przygotowań gospodarczo-obronnych.

T 2. Zadania systemu gospodarczego państwa w czasie wojny.

T 3. Tworzenie rezerw strategicznych oraz zasady ich gospodarowania i finansowania.

T 4. Zasady realizacji zadań gospodarczo-obronnych przez przedsiębiorców.

T 5. Organy administracji rządowej w przygotowaniach do mobilizacji gospodarki.

T 6. Założenia i wymogi dotyczące programów mobilizacji gospodarki.

P 9. Realizacja zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP i wojsk sojuszniczych, w tym m.in.:

T 1. Unormowania prawne dotyczące realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych.

T 2. Świadczenia osobiste, rzeczowe i szczególne na rzecz SZ RP i wojsk sojuszniczych.

T 3. Uzupełnianie stanów osobowych w czasie mobilizacji i w trakcie działań zbrojnych.

T 4. Rola i miejsce organów administracji rządowej w realizacji zadań wynikających z obowiązków państwa-gospodarza (HNS).

T 5. Rola i miejsce przedsiębiorcy w realizacji zadań wynikających z obowiązków państwa-gospodarza (HNS).

P 10. Współpraca cywilno-wojskowa, w tym m.in.:

T 1. Unormowania prawne dotyczące współpracy cywilno-wojskowej.

T 2. Organizacja i zasady współpracy cywilno-wojskowej (CIMIC) z wojskami własnymi i obcymi.

T 3. Rola, zadania i zakres współdziałania Szefa WSzW i Wojskowych Komendantów Uzupełnień z administracją cywilną i podmiotami gospodarczymi.

T 4. Zadania Sił Zbrojnych w zakresie wsparcia podsystemu pozamilitarnego systemu bezpieczeństwa państwa w sytuacjach kryzysowych.

P 11. Przygotowania do militaryzacji, w tym:

T 1. Unormowania prawne dotyczące przygotowań do militaryzacji.

T 2. Rola i znaczenie militaryzacji w systemie obronnym państwa.

T 3. Kategorie zadań uzasadniających militaryzację.

T 4. Tryb ustalania jednostek przewidzianych do militaryzacji i na bazy formowania oraz limitów osób.

- T 5. Zadania związane z przygotowaniem jednostek organizacyjnych przewidzianych do objęcia ich militaryzacją. Zadania ministrów, wojewodów, kierowników jednostek organizacyjnych przewidzianych do militaryzacji oraz kierowników baz formowania.
- T 6. Zasady wyposażania jednostek przewidzianych do militaryzacji i jednostek zmilitaryzowanych w środki transportowe, maszyny, urządzenia oraz sprzęt wojskowy.
- T 7. Zasady opracowania regulaminów i planów formowania jednostek zmilitaryzowanych.
- T 8. Status prawny osób pełniących służbę w jednostkach zmilitaryzowanych tworzonych na bazie przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym. Zasady finansowania tych jednostek.

P 12. Ochrona ludności w warunkach prowadzonych działań obronnych.

- T 1. Unormowania prawne dotyczące ochrony ludności.
- T 2. Współdziałanie Sił Zbrojnych z administracją publiczną w rejonach bezpośrednich działań zbrojnych.
- T 3. Systemy ostrzegania, alarmowania i powiadamiania o zagrożeniach.
- T 4. Ewakuacja ludności z zagrożonych terenów; ewakuacja pracowników z zagrożonych zakładów pracy.
- T 5. Zasady i sposoby użycia sił i środków ratowniczych w zapobieganiu i likwidacji skutków zagrożeń.

P 13. Ochrona obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące szczególnej ochrony obiektów.
- T 2. Planowanie szczególnej ochrony obiektów. Dokumentacja.
- T 3. Organizacja ochrony obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa.
- T 4. Zadania Sił Zbrojnych RP, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, OC oraz zarządców zakresie szczególnej ochrony obiektów.

P 14. Ochrona obiektów kultury szczególnie cennych dla dziedzictwa narodowego, w tym:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące ochrony obiektów kultury.
- T 2. Obowiązki organów i osób odpowiedzialnych za ochronę zabytków.
- T 3. Organizacja ochrony zabytków w czasie konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowej.
- T 4. Prawne i organizacyjne aspekty ochrony zabytków przed nadzwyczajnymi zagrożeniami.
- T 5. Ochrona dóbr kultury w konfliktach zbrojnych – doświadczenia Polski z misji pokojowych.

P 15. Ochrona informacji niejawnych w prowadzonych przygotowaniach obronnych:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące ochrony informacji niejawnych.
- T 2. Klasyfikowanie informacji niejawnych.
- T 3. Organizacja ochrony informacji niejawnych.
- T 4. Bezpieczeństwo osobowe.
- T 5. Kancelarie tajne. Środki bezpieczeństwa fizycznego.
- T 6. Bezpieczeństwo teleinformatyczne.
- T 7. Organizacja obiegu dokumentów w miejscu GSK organu oraz w ZMP.
- T 8. Zasady sporządzania, rejestrowania i wysyłania dokumentów zawierających informacje niejawne.
- T 9. Organizacja Kancelarii Tajnej na głównych stanowiskach kierowania w zapasowym miejscu pracy (ZMP).

„Wzór”

.....
(nazwa organu/jednostki/przedsiębiorcy)

.....
(nazwa komórki organizacyjnej wykonującej plan)

ZATWIERDZAM

.....
organ/kierownik jednostki/przedsiębiorca

.....
data, imię i nazwisko

PLAN SZKOLENIA OBRONNEGO

..... NA ..... ROK
(nazwa organu/jednostki organizacyjnej/przedsiębiorcy)

UZGADNIAM

.....

OPRACOWAŁ

.....
(stanowisko)

.....
(data, imię i nazwisko)

Rok

CZEŚĆ I – Opisowa

1. Dokumenty odniesienia:

- wybrane akty prawne regulujące specyfikę problematyki przygotowań obronnych w dziale administracji rządowej,
- wydane przez Ministra, kierownika jednostki regulacje, decyzje i inne dokumenty, stanowiące o warunkach, trybie i sposobie realizacji przygotowań obronnych, w dziale administracji rządowej,
- inne, np. publikacje, artykuły, które mogą być wykorzystywane przez szkolonych na potrzeby samokształcenia.

Celowym jest ograniczenie wykazu dokumentów do tych, które odnosić się będą do tematyki szkoleniowej planowanej do realizacji.

2. Cele szkolenia:

Należy przyjmować nie więcej niż 2-3 cele szkoleniowe, opracowane w formie opisowej.

CZEŚĆ II – Planowane przedsięwzięcia szkoleniowe:

Lp.	Temat szkolenia	Forma szkolenia	Termin	Uczestnicy szkolenia (grupa szkoleniowa)	Odpowiedzialny
			Miejsce		
1.					
2.					
3.					

CZEŚĆ III – Wytyczne organizacyjne

W części III należy ująć wymagania w zakresie:

- odpowiedzialności osób funkcyjnych za realizację przedsięwzięć ujętych w Planie szkolenia,
- dokumentowania szkoleń oraz dokonywania oceny bieżących efektów szkoleniowych,
- innych istotnych ustaleń, zapewniających realizację Planu szkolenia.

„Wzór”

ZATWIERDZAM

....., dnia ... 20... r.

.....
(Kierownik jednostki/przedsiębiorca)

.....
data, imię i nazwisko

Sprawozdanie
z realizacji szkolenia obronnego w ... roku

(opracować wg właściwości)

- 1. Przyjęta koncepcja szkolenia obronnego**, w tym grupy szkoleniowe i zakres ich udziału w szkoleniu obronnym.
- 2. Cele i tematy szkoleniowe:**
  - a) Cel I – ....., zrealizowany w ... % poprzez tematy szkoleniowe:
    - .....,
    - .....,
  - b) Cel II– ....., zrealizowany w ... % poprzez tematy szkoleniowe:
    - .....,
    - .....,
  - c) Cel III – ....., zrealizowany w ... % poprzez tematy szkoleniowe:
    - .....,
    - .....
- 3. Realizacja celów:**
  - a) Cel I zrealizowany w formie zajęć teoretycznych np. cyklu wykładów/seminariów/...:
    - w liczbie ... godzin,

- z udziałem ... osób,
  - ... % przewidzianych do szkolenia z podziałem na grupy,
- b) Cel II zrealizowany w formie zajęć praktycznych np. ćwiczenia/gry decyzyjnej/ ...:
- w liczbie ... godzin,
  - z udziałem ... osób,
  - ... % przewidzianych do szkolenia z podziałem na grupy.

4. Realizacja szkolenia

- a) przeprowadzono ... (liczba) na ... (liczba) zaplanowanych przedsięwzięć szkoleniowych,
- b) szkoleniem objęto ... (ilość) osób, z których w szkoleniu wzięło udział ... (ilość) osób,
- c) z powodu ... (wymienić) nie zrealizowano następujących przedsięwzięć szkoleniowych:
- ...,
  - ....

5. Dokumentacja szkoleniowa obejmuje:

- a) ...;
- b) ....

6. Wykorzystanie środków finansowych

- a) w roku sprawozdawczym na szkolenie obronne wydatkowano kwotę ... zł, tj. ... % z kwoty ... zł przeznaczonej na szkolenie,
- b) uzasadnienie niepełnego wykorzystania środków na szkolenie obronne:

.....

7. Ocena realizacji szkolenia obronnego:

.....

8. Wnioski do dalszej działalności wynikające z oceny:

.....

.

.....
 (data, podpis kierownika komórki
 organizacyjnej d/s. szkolenia obronnego
 jednostki/przedsiębiorcy)

Schemat

organizacji szkolenia obronnego w działach administracji rządowej gospodarka morska, gospodarka wodna, rybołówstwo
oraz żegluga śródlądowa

